

# Nuorttanaste

„Mutto go si oidne naste, de šadde si illoi.“

„Son (Jesus) læ dat čuvvgis iddedes guovsonaste.“

Nr. 18.

16. jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakko-  
dagast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-  
rappe bokte.

15. Oktober 1914.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde  
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive  
juokke manost.

## Audogasak læk lojis olb- muk; dastgo si galggek arbbit ædnama. Mat. 5, 5.

Jesusest legje marga lagaš karaktera ja okta dajna læi logjevuotta. Ja i son aivestassi ješ dattom læt dat, son datoi maidai ječaidi dam oapatet, damditi celki son: Oppet must, dastgo mon læm logje ja vuollegaš vaimost. Dam aše dafhost ramedu som daid logjasid audogassan.

Maid datto dat cælkket atte læt logje? Vuost satta dast læt dovdo su vækketesvuodastes. Dat logje i luote ječas væke ala; son læ gæččalam man uccan su ječas fabmo vægja. Son vuordda famo Ibmelest cellet riehta. Nubbadas-si: Dat logje i gæča aivestassi ječas avke ala, ja moft son galgga ješ birggit. Su ællemest læ son boattam dam oappat atte oazžot buoremusa Ibmelest, ja dal datoši son čajetet maidai æraidi-ge dam gœino, damditi i bija son dorvo mange æra ala go Ibmeli. Ja nuftgo son datto juogadet daid almalaš burid æraiguim, ugnu son maidai daid ædnamlas.

Dak logjasak dattok čajetet buokaidi usteblašvuoda ja rakisvuoda. I vastedet garraset rakismættom sanidi, ige doalatet ječas vuoiggadvuoda nuft atte dat šad-da vuoiggadmættosen nubbai. Son i dato garra ja dubmijægje sarnin suppit ječas ovtage su miel-olbmuides bagjel. Buok čada gæ-

čal son occat Ibmeli gudne ige aldseis.

Dal daidda muttom gutte dam lokka jærrat: Lægo vejolaš mudnji šaddat daggaražžan? Dastgo ollo ain vaillo must. Sattago mu vaibmo mi læ nuft garas ja ješrakis, sattago mu miella mi læ nuft ješavkalaš, sattago mu njalbme mi læ nuft gærggad addet garra sane ruoktot, sattago buok must, obba mu cellem nubbastuvvat? Juo, dastgo Ibmel datto addet migjidi ovta odta vaimo, odta miela, odta sanid njalbmai ja odta cellem. Dat dapačuvva dag-gobokte atte mi doppitallap dam rakisvuodast mi Jesusest læi olbmuidi. Čada dam stuora liegga rakisvuoda šaddap mi dovddat min uccan rakisvuoda mi i vela ansaš damge nama go dak galggaba baldai bigjut, ja mi šaddap vuollegažžan Ibmel oudast ja Ibmel dikta su stuora rakisvuodas gol-gat min vaimoi sisa dævddem varas daid. Daggobokte læ min vaibmo ožžom ovta riggis davver, man ektoi buok ječa davverak šaddek dušsen. — Čævllai vuotta šadda agjujuvvut olgus, nuft atte æi vela bilkko sanek ja hæjos sardnon haste, go olmuš daggobokte satta læt avken æraidi.

Lægo dalle nabbo dak lojik argek? Lægo si datotæmek ja jorrek go si girddek buok dam alna ruoktot mavsatæmetaga sam ma mittoin? I, buok ječa. Si læk daid arvokemosid ja ænemusat gierddavažaid gaskast. Alelassi gievra gierddavašvuodast, alelassi garvas gierddat vuostahago ja het-tetusaid, mutto æi garvas arge-  
vuodast battaret ja nuft guoddet

buok. Si čužžok vanhurskesvuoda bældde, sardnok riektavuoda ja duottavuoda aše alma ložžekætta.

Jos min daro kristalašalbmug (maidai min same albmug) lifči æmbo devddujuvvum logjevuoda vuoinain, de i lifči nuft ollo gižžedemuš sin gaskast. Si lifči æmbo ovtaradalaža ja gievra, mattašegje mannat soattai buok dam suddo vuostai mi dal radde nuft bære sagga, ja obba sin ællem lifči okta nana duodaštus dam hærra birra gæst si læk oappam.

Jesus loppeda daid lojidi ædnama arbbin. Mailmest oidnujuvvu atte dat garra fabmo-anestuvvek, dak soatthelidægjek vuittik hærravuoda ædnama bagjel, dam sagjai go dak hiljanak hoiggaduvvujek doares bællai ja ferttijek duttak uccanažži. Mutto dat læ dovdos ašše atte obrudak mi læ čoggujuvvum vanhurskesmættom lakai manna fast olgus, dast i læk buristsivdnadus. Ige dat læt kristalazažaid oaivvel atte čoaččat aldsesek riggisvuoda ædnam alde, dam læ Jesus garraset gielddam. Ige maidai dastge cælke Jesus, atte si galggek cažžot ædnama dal, son cælka si galggek arbbit dam. Dat doalvo jurddagid oud-  
daaige ala. Go mi o. m. d. lokkap 2. Pet. 3. 13 oaidnep mi atte Peter vurdi Jesus lobe mielde odta ædnama gost vanhurskesvuotta galgai assat. Dam ædnama galggek dak lojik arbbit, ja æpgo mi fertte cælkket dat læ stuora loppadus mi læ addujuvvum migjidi? Loga Joh. alm. 21 ja gæča mi dast muittaluvvu. Logadedin dam ja jurdašet dam atestusa ala maid dak lojik ferttijik čadaman-

nat dabe ædnam alde, oazžop mi vissaset dam sëmna jurdag maid Paulus ovta sajest namata navt: Mon doalam atte dat aiggasaš gillamušak æi læk berustøemest dam hævasvuoda ektoi mi galga almostuvvat migjidi.

Ibmel loppadusak migjidi læ stuorak. Vare su lojisvuoda vuoig-  
na dævdaši min vaimoid vai mi šaddašeimek loppadusaid arbolažak!

J. H. „Lappernes Ven.“

## Occet Hærra dam bale go læ gavdnamest, čurvvot su dam bale go son læ lakka!

Rakis siello! Min Hærra av-  
čō min occat ja čurvvot su dam bale go son læ min lakka, ja vigga min alelassi muitotet su rakis jienas bokte. O rakis suddolaš, lækgo don gullam Hærra jiena? Lækgo don su vuostaivalddam, gutte læ nuft lakka du, ja alo goalkot du vaimo uvsa ala? O rakis siello, rabast du vaimo uvsa ja luoite su sisa, gutte čurvvot nuft laddaset, vai don vaivan varnotæbme daggšik jorggalusa du suddoællem siste amas du loappa šaddat gafhaden.

Rakis nuorra suddolaš, gutte rakistak mailme ja nuft vidabut du sielo audogasvuoda skittardak bagjelmæralažat, muite man hirbmad lakai don skittardak du arbe maid don læk ožžom du almalaš ačest, dalle go son valdi du su mannes gasta siste ja andagassi luiti du suddo. Mutto gæčad rakis siello man lakai don læk dam armo litto bagjelduolbmam. O, jorggal ječad fastain ruoktot ačē sidi, gost don læk vuolggam! Min rakis ačest læ sagga andadagassi addim vaibmo, ja min rakis bæste Jesus čierro du diti, gæn son læ su varaidesguim lonestam, ja son datoši du su lonastus oaffaren. Igo du vaibmo mataši njuorranet su stuora rakisvuoda diti? Son gutte valdi du suddonoade bagjelasas ja difti nu bahas lakaj mænnođuvvut, russinavlljuvvui ja jami ja havddaduvvui, ja goalmad bæive bajasčuož-

želi min vanhurskesvuottan. Maid jurdašak don nuorra ja boares, gutte ik læk vela boattam duottavuoda dovdoi ja gæn suddo i læk vela andagassi oskojuvvum? Nuft gukka go don ik læk jorggalusa dakkam, de læ du maidai agalaš høevvanæbme, gost i læk šat oembo ruoktot maccat. Nuft moft olmuš gilvva nuft galgga son maidai lagjit. Guoratala rakis vieljačam moft du ællem læ dam mailmest! Lækgo don valljim gillat Ibmel manaiguim ovta ucca boddoš, vai aigokgo don havskotallat dam mailmalaš bagjelmæralaš havskotemin, ja nuft lagabuidi jabmim ja agalaš hævvanæme lakkamet? Davja læ Ibmel du oappaladdam su vuoiņas bokte; mutto læk alo su vuostaičužžom. Almerika læ læmaš du lakka, mutto ik don læk vuostaivalddam, go son læ læmaš du lakka. Son læ saddim su manades du lusa, ja sin farost læ læmaš almerika aibas du lutte; mutto don ik læk sin vuostaivalddam. Muitakgo maid Jesus sardnu singuim, gæid son sadi olgus su evangelium sardnedet, mi læi jorggalus ja suddoid andagassi addujubme. Mutto ik don sin vuostaivalddam, ik don gullam sin ravvagid. Jesus celki: gutte din vuostaivaldda læ mu vuostaivalddam.

Rakis osko siello, barga gilvotallat vel vebaš aige, farga boatta min rakis bæste ja viežža du dam morašlægest erit.

Vieljalaš dærvuodaiguim buok osko vieljaidi ja oabbaidi ja buok „Nuorttanaste“ lokkidi

N. P. Garggo.

## Brævak.

### Madavarjagest.

Hr. redaktøra!

Mon bivdam saje dam moadde sadnai. Mon oainam „Nuorttanaste“ alde, atte dat vaiddal dam fuones aige, go doallek læk uccan. Mon im jake atte dat boatadast atte aigge læ fuodne; mutto dat læ olbmuid ječasek ašše. Fuodnevuotta læ go fuonašik ječasek ædnegiela. Duotta læ

gal atte min bladde læ uce ja dušše guovte gærde manost olgus boatta, ja æp galga vela damge vægjet doallat, ja go dat læ vela nuft halbbe — dušše ovta kruvna jagest. Æp eisege uccedet, mutto stuorruadet; mon savam, atte mi Same vieljak ja oabbak æmbo doallap ja stuoredap kontingenta. Æp eisege dam hæppad vuollai mannat, atte min aidno samegiel bladde galgaši nokkat, mutto vidanet.

Guoratallop mi Samek igo læt havske dudnji ja mudnji, go mi oazžop čielggaset lokkat vanhem gilli. Vuoi muitam vela odnege dam ækkedes boddo, maid Hans A. Hellander vanhem ain lavvi dagjat, go gula mon bæsam čilggit dam buristsivdneduvvum bibal samegilli. Čilggit atte dat læ nuft čielgas nuftgo aja čacce. Vuoi man dat læ havske lokkat ædnegiela. Vaiko mon gal juo mattam darogiela lokkat; mutto i nuft čielgas ibmerdet go ædnegiela.

Mon vela muittajim, go mon læm soabmasin arvvalam dam min ucca bladaš diti, go dat læ uce; mutto muttom dajai mudnji nuft, atte dat „Nuorttanaste“ muittala dušše bibalest; mutto bibal mon galle diedam, dajai dat mu arvvalus guoibme. Mutto mon vastedim: juo diettep galle atte mist læ bibal, go mi dam okti gæčastep ja bigjat lokti daihe hildoi, ja dat orru dobbe ige šat geččujuvvu, maid dat sistdoalla. Dat læ duimis arvvalus; mu mielast orru galle havske, go di oabbak ja vieljak leket viššalak halat ja čallet daid buristsivdneduvvum ačē sanid. Ain čallek ja muitaleket „Nuorttanastai“!

\*

Dam 9 august gæčai grupebyest okta bargge vuolas 4 falast ja jami dallanaga. Son læi ruotelas.

Ollo dærvuodak buok blade lokkedi gukken ja lakka.

M. M. St.

**Brævak daihe bittak**, maina læ uccan sistdoallo daihe mak guskek laga aššidi, daihe joavddelas ja guoros visastallamak ja divodæmek æi sisa-valddujuvvu. Red.



**Hr. red.**

Bivdam saje min rakis samegiel blađđai ja halidam muittalet sagaid, atte mi guđep assap dabe doares belin erit girkkobaikest 6—7 mila duoken. Migjidi læ sagga akked ja lailtas go æp bæsa sagaid gullat davjeb. Mi oažžop maidai nuft harvet dam aidno samegiel blađe. Dat berreši ainas davjebut olgusboattet, ige darbaš stuorrat gal viddedet vidodakki go dal læ. Mon gal mielastam mavsasim kr. 1,50, jos blađe golma gærde boađaši manost.

Savam buok ustebidi ja fulkidi sikke gukken ja lakka buorre ja likolaš oellema! Bargget dal algget guoratalat ja gæcadet maid Jesus læ dakkam min oudast! Algget dal occat su sane siste, farga mi su gavdnat su ječas loppadusa mielde, dam mon jakam ja oskom.

K. Binges, Guovddagæino

# Europa-soatte.

Frankrikast muittaluvvu, atte soatte læ garas ja ain garra.

Tuiskalaš læ valddam 3000 ruoša fanggan, kanonaid ja æra soattebierrgasid. Ruošak ferttijek lattaret tuiskalažaid oudast.

Antwerpen læ dal dat gavpug, maid tuiskalažak ribadek. Dat belgialaš radđitus læ ferttim erit farrit. Tuiskalažak bakkijek ala ja belgialažak dorruk vuostai.

Dat franskalaš bataram radđitus galgga fast maccat Parisai.

Tuiskalaš læmas vuoittohærra dam ragjai.

Antwerpen daidda farga gačcat. Soatte læ garas ja bataræbme stuores. Muittaluvvu atte 10,000 batarægje læ boattam Amsterdami. Ballo stuorru ja dollavavnok stoarmeduvvujek batarægjin.

Dat oaivve slaga daihe dæivadæbme ruoša bældæ vurddujuvvu æska gaskadalve, nuft atte i oru soatte vuost nokkamen.

Muittaluvvu, atte tuiskalaš læ massam 3 soatteskipa.

Issorasat læ varra golggam dam maņeb aiggai.

Rafhe i oru læne vuost lakka.

**Vel loadna.**

Stata aiggo valddet sistædnam loaana 15 miljon kruvna daina stuorab bankoin Kristianiast. Maņel fallujuvvu dat albmugi.

**Ruotarika**

maidai læ valddam stataloana 25—30 miljona.

**Amerikast**

boatta ollo galvvo, erinoamačæt borramuš galvvo, Norgi. Buok skipak læk lastijuvvum, ja ain æmbo skipak galggek bigjut ruvtai dušše lasta diti.

Darolaš amerikanalažak læ sadim ollo borramuš galvo, erinoamačæt jaffoid, ječasek olbmuidi, mi čajeta atte si æi læk vajaldattam boares vanhem ædnama.

**Dak varalaš minak.**

Okta engels bivddodampa læ mannam mina ala Davvemærast ja ravggam aibmoi. Čiečas dušše.

Muittaluvvu, atte Norga gaddin læ makka gavdnam rievde minai.

**Buok maksimal-haddek**

læ 5ad oktober rajest heittujuvvum.

**Maņemuš garra dalkke**

Sameædnam læ dakkam ollo vahagid. Nuft billeduvvui stata hamman rakadæbme Loppenest. Mærra dam valdi. Stata læi juo dasa koastedam 20,000 kruvna.

Kjotvikast Serøiast valdi konsul Lenning kaja merri.

Øksfjorast sirdi ovta assamviste oktan olbmuguim 5 meter mærra sisa gadde vuostai.

Dam ucca bivddoværa Melkekoen æigad i læk dam 12 jage sisa son læ læmas dobbe oaidnam nuft hirbmad sigad go dam stoarbma bærbjadak ækked. Mærra dagai moadde čuotte kruvna oudi vahaga.

Fyrečuoovga maidai časkadi ja læi vægjemættos čuoovga cakketet oudalگو lavvardak idđed.

Vargain njeidi oljotanka kaja mi læi rakadæme vuolde ja dagai buok duššen.

**Olbmuk,**

gæina læ ruđak gieđa oudast daihe læ gæppas daid skappot, berrijek makset sin væroidæsek kommuni fargamusat. Olgusgoluk ferttijek maksujuvvut juoke bæive. Ja jos værok æi maksu-

juvva dassadet sisa, sadda dat ellot divras loanain, maid fast værrogæssek sadde makset.

• Makset damditi væroid dallanaga buokak, gæina varre læš!

**Bierggohadde gačča**

oarjen. Šlagtarak Risørast læ særvvam vuolede bierggohadde 20 evrin kilo ala.

**Moft soadest manna.****Dat oskaldas girkkobalvalægje.**

Reins duobmogirko bombarde- rim vuolde muittaluvvu likkatatte historja. Girkkotoarnast mi gaččai okti bisei dat boares lukkar mi bagjel 40 jage læi čuojatam duobmogirko biel- loiguim čuojatæmest. Vela dalle go toarnæ čuožžoi dola siste doaimati son su fidnost gidda dassago toarnæ gaččai vuolas ja son havddaduvvui okta- naga girkkobielloiguim duobmogirko bacatusaid vuollai.

**Tuiskalažak**

mobliserijek boarrasid. Manga tuiska- laža Kristianiast gaskal 50 ja 60 jage læ sisaravkkum soattai.

**Gal Englanda loaana oažžo.**

Englanda haledi loanas oažžot 15 miljon pund (170 miljon kr.) Sæmma bæive læi loadna 4 gærde bagjeltegni- juvum.

**Sadde 3 kruvna!**

de don oažok ovta Samegiel bibak saddejuvum portofria poastast.

Nuorttanaste Expedition, Korsfjord.

**Dinggu Nuorttanaste**

min kommisjonærain:

John Josefsen, Lerpoł Porsangen.

Per Isaksen, Neiden.

Nils Svendsen, Veines.

Einar Persen, Storfjord.

Sardnejotte Korsvik.

Sardnejotte Nils Garggo.

**Vuoleduvvum haddai.**

A. Larsen samegiel muittalus girje „Bæive-Algo“ vuoddujuvva dađ 80 ørei, porto 5 øra. Min kommisjonæ- ræk, bigjek dam muittui.

Girje satta dingujuvvut mu bokte.

A. Larsen,

Repparfjord, Finmarken.

•Nuorttanaste čalle, prenttejægje ja olgus- adde læ Ole Andersen, Korsfjord.